

5. Kurzemes plānošanas reģiona Rīcības plāna ieviešanas uzraudzība un aktualizācija

5.1. Atbildīgā institūcija un sadarbības partneri

Par Kurzemes plānošanas reģiona Rīcības plāna ieviešanas uzraudzību atbildīgā institūcija ir Kurzemes plānošanas reģiona administrācija, kas vada un koordinē Rīcības plāna ieviešanu un tās uzraudzības procesu – regulāru, sistemātisku resursu, rīcību un rezultātu pārbaudi.

Rīcības plāna ieviešanā atbilstoši savai kompetencei piedalās arī Kurzemes plānošanas reģiona pilsētu un novadu pašvaldības, un citas reģionālo projektu īstenošanā iesaistītās institūcijas. Reģionālo projektu ieviešanas nodrošināšanā var tikt iesaistīti arī dažādi sociālie partneri – NVO, izglītības iestādes, kā arī privātais sektors.

5.2. Rīcības plāna ieviešanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība

Rīcības plāna ieviešanas uzraudzību un novērtēšanu veic Kurzemes plānošanas reģiona Plānošanas nodaļa sadarbībā ar Projektu nodaļu.

Kurzemes plānošanas reģiona Plānošanas nodaļa sagatavo Rīcības plāna ieviešanas Progresu pārskatu, kas tiek izstrādāts katru gadu līdz administrācijas publiskā pārskata apstiprināšanas brīdim par iepriekšējā gadā sasniegtajiem rezultātiem. Progresu pārskatā jāietver vispārīgs reģiona attīstības raksturojums ar galvenajiem teritorijas attīstību raksturojošajiem sociālekonomiskajiem rādītājiem, novērtējums par Rīcības plānā iekļauto projektu ieviešanas rezultātiem, kā arī secinājumi un priekšlikumi Rīcības plāna aktualizācijai vai vadlīnijas, ieteikumi jaunajai reģiona attīstības programmai.

Projektus un projektu idejas, kuras tiek paredzēts īstenot Rīcības plāna ietvaros, iekļauj Rīcības plānā, sākotnēji novērtējot to atbilstību Rīcības plāna ilgtermiņa un īstermiņa prioritātēm, kā arī sagaidāmo ieguldījumu Rīcības plāna ietekmes rādītāju sasniegšanā. Projektu un projektu ideju sākotnējo izvērtējumu veic Kurzemes plānošanas reģiona Projektu nodaļa, un lēmumu par projekta idejas un projekta iekļaušanu Rīcības plānā pieņem Attīstības padome.

Progresu pārskats ir pamats, lai Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības padome lemtu par Kurzemes plānošanas reģiona Rīcības plāna aktualizāciju. Progresu pārskats ir pamats Kurzemes plānošanas reģiona prioritāro rīcību noteikšanai kārtējam gadam.

Sagatavoto Kurzemes plānošanas reģiona Rīcības plāna progresu pārskatu apstiprina Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības padome.

5.3. Rīcības plāna aktualizācija

Rīcības plānu aktualizē ne retāk kā reizi trijos gados.

Priekšlikumus Rīcības plāna aktualizācijai sagatavo Kurzemes plānošanas reģiona Plānošanas nodaļa, pamatojoties uz Progresā pārskata rezultātiem, kā arī saņemtajiem priekšlikumiem no pašvaldībām, valsts institūcijām un sociāliem sadarbības partneriem.

Rīcības plāna aktualizāciju veic Kurzemes plānošanas reģiona Plānošanas nodaļa sadarbībā ar Projekta nodaļu. Aktualizēto rīcības plānu iesniedz apstiprināšanai Attīstības padomei.

5.4. Uzraudzības rezultātie rādītāji

Lai iegūtu salīdzināmus datus reģiona attīstības novērtēšanai, tiek izmantoti uzraudzības rezultātie rādītāji:

- **teritorijas attīstības rādītāji** jeb ietekmes rādītāji – nozīmīgākie teritorijas attīstību raksturojošie sociālekonomiskie rādītāji (piemēram, iedzīvotāju skaita izmaiņas, bezdarba līmenis u.tml.);
- **darbības rezultātu rādītāji** – veikto darbību novērtējuma kvantitatīvie un kvalitatīvie rādītāji (piemēram, īstenoto projektu skaits, to atbilstība ilgtermiņa prioritātēm, piesaistītās investīcijas, sniegtie atzinumi u.tml.).

Gatavojot Rīcības plāna Progresā pārskatu, reģiona sociālekonomiskās situācijas raksturojumam izmanto teritorijas attīstības rādītājus:

- iedzīvotāju skaita izmaiņas pēdējo 5 gadu periodā;
- demogrāfiskās slodzes līmenis;
- bezdarba līmenis;
- iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldību budžetā uz 1 iedzīvotāju;
- ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem;
- teritorijas attīstības līmeņa indekss.

Lai novērtētu Kurzemes plānošanas reģiona Rīcības plāna ieviešanas rezultātus un plānoto izdevumu un investīciju ietekmi uz pārmaiņām teritorijā, ir jāveic darbības rezultātu rādītāju analīze, par pamatu ņemot plānotos un īstenošanas stadijā esošos projektus.

Rīcības plāna ieviešanas uzraudzības sistēma veidota uz publiski pieejamo statistisko datu bāzes pamata, neparedzot papildus primāro datu vākšanu un apkopošanu, tādējādi mazinot nepieciešamo administratīvo resursu apjomu Rīcības plāna ieviešanas uzraudzībai un novērtēšanai.

Vienlaikus rezultātie rādītāji ir reģiona vēlamā attīstības scenārija definējums. Rīcības plāna ietvaros īstenojamajiem projektiem jānodrošina tiešs vai netiešs ieguldījums šo rādītāju sasniegšanā. Attīstības scenārija pamatā ir pieņēmumi, ka Kurzemes plānošanas reģiona teritorija attīstīsies ilgtermiņā galvenokārt uz produktivitātes pieauguma rēķina, pakāpeniski aizvien vairāk īstenojot dzīvē ilgtspējīgas saimniekošanas principus. Tāpat scenārija pamatā ir

pieņēmums, ka iedzīvotāju skaitam būs negatīva ilgtermiņa pieauguma tendence. Turklāt tiek pieņemts, ka pašvaldību un valsts īstenotā politika un darbības būs saskaņotas un savstarpēji papildinošas, kā arī tiks veiktas strukturālas reformas gan nacionālā, gan reģionālā, gan vietējā līmenī.

Rīcības plāna ietekmes rādītāju sistēmu nepieciešams papildināt ar rezultāta rādītājiem, par pamatu ņemot plānotos un īstenošanas stadijā esošos projektus.